

Glücklich, Julius

O volení krále J. Mti.

In: Glücklich, Julius. *Nová redakce zemského zřízení království českého z posledních let před českým povstáním*. Brno: Filozofická fakulta s podporou Ministerstva školství a národní osvěty, 1936, pp. [1]-2

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/126530>

Access Date: 23. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

A I.

O volení krále J. Mti^a.

Když by koli* k tomu podle privilejí tohoto království přišlo, totiž zlaté bulle císaře Karla Čtvrtého¹, krále Vladislava majestátu² a J. Mti. král. pána našeho nynějšího listu na to stavuom³ daného⁴, že by král český volen býti měl^a, tehdy má volen býti tak, jakž od starodávna bylo, a to na hradě pražském. A když by zvolen byl a přijel, aby nejvyšší purkrabě⁵ pražský nynější i budoucí zámek hrad pražský bez odporu v moc jeho hned po zvolení krále J. Mti. postoupil. A hajtman hradu pražského nynější i budoucí po smrti krále J. Mti., když by bez dědicuov umřel⁷, k žádnému jinému s zámekem zření míti nemá, dokudž by král český zvolen nebyl, než k nejvyššímu purkrabí pražskému, jakž přísaha jeho to ukazuje B VII. Pakli by kdo^c vajtržek v zemi a jakou bouřku učinil anebo na zámky z té příčiny pustil, chtě někomu k království dopomoci⁸, prvé nežli by král z obecné vuole volen byl^e tak, jakož se nahoře píše, aby takový čest, hrdlo i statek ztratil. A kdož by takového zastávati chtěl a jej fedroval⁹, ten aby v touž pokutu svrchu psanou upadl.

* *Neměněn.*

^a *U rukou a proti slovům volen býti měl . . . na hradě pražském: Z sněmu 1608, folio 11. V tištěných art. sněmu 1608, držaného v pondělí po neděli Exaudi a zavř. v pátek po památce svatého Jana Křtitele (19./5.—27./6.), str. XI čteme: s milostivým J. Mti. cís. jakožto krále českého povolením z své svobodné a dobré vůle J. Mt. arcikníže Matyáše Rakouského, pana bratra J. Mti. cís. nejmilejšího na nejedno snažné toho při J. Mti. cís., též stavích vyhledávání a žádost, na ten a takový způsob, totiž: pokudž by Pán Bůh všemohoucí J. Mt. cís. bez dědicův mužského pohlaví od J. Mti. cís. v stavu svatém manželství pořádně poslych z tohoto světa pojítí ráčil, za čekance tohoto království českého přijímají a vyhlašují. A že se tomu všemu zadosti státi má, stavové J. Mt. arcikníž. reversem pod pečeti zemskou opatřiti chtějí, aby J. Mt. arcikníž. v jistotě tím ubezpečen moci býti ráčil.*

^b *A rukou b proti slovům aby nejvyšší purkrabě . . . BVII: Smlouva mezi J. Mti. císa. a králem uherským před Pra[hou] učiněná. V kvaternu trhovém stř[ibr]ném léta 1608 D[25]. Jest to nynější kvatern DZV 134, jak mi laskavě zjistil pan kol. O. Odložilík. Smlouva ta s datem 25./6. otiskána B. Dudíkem v ČČM. 1845, str. 29 a násl., dále u Slavaty, Paměti I, str. 170—177 a u Kameníčka, Zemské sněmy a sjezdy II, č. 27.*

^c *A rukou b proti slovům Pakli by kdo . . . hrdlo i statek ztratil: Vyměření mezi Václavem ze Vc[hynic] v kvaternu druhém podaný[ch] léta 1616 E 7. Jest v DZM 225 E 7—30, F 1—3, jež pro obšírnost zde neotiskují. Viz k té věci Slavata, Paměti II, str. 166—180.*

¹ *Viz o tom Kalousek, České státní právo, II. vyd., str. 171 a násl.*

² *Otištěn u Kalouska l. c., str. 573 a násl.*

³ *Otištěn u Kalouska l. c., str. 581—582.*

^a *V. Budovcem v B po straně: 1.*

1619—20 *β V B podtrženo V. Budovcem a J. Mti. král. . . daného a po straně připsáno: Žádati za vejpis toho listu. Tento přřípisek, jakož i další, psaný týmž písmem Budovcovým, předpokládá sesazení Ferdinanda Štyrského dne 22. srpna 1619, tedy nemohly býti oba napsány dříve.*

1619—20 *γ když by . . . umřel v B podtrženo V. Budovcem a po straně připsáno: Mathias absque haerede mortuus est. Ergo Ferdinandus eligi et non succedere debuit. Hin[c] quia non rectam viam ingress[us] est, merito se ipsam corona regni vigore huius legis privavit. Viz před. pozn.*

^δ *chtě . . . dopomoci v B podtrženo V. Budovcem.*

^ε *nežli . . . volen byl v B podtrženo V. Budovcem.*

1619—20 *ζ zastávati . . . fedroval v B podtrženo V. Budovcem. Podtrhávání zajisté jest též z doby 1619—20.*

A II^a.

Přísaha krále J. Mti.

Přisaháme Pánu Bohu^a, Matce boží i všem svatým na tomto svatém čtení, že pány, rytířstvo a vládyky i Pražany i jiná města i všecku obec království českého chceme a máme při jich rádích, právích, privilejiích, vajsadách, svobodách a spravedlivostech i v starých dobrých chvalitebných obyčejích zachovati a od království tohoto českého nic neodcizovati ani zastavovati, ale raději podle možnosti Naší rozšiřovati a je rozmnožiti, i všecko, což k dobrému a poctivému tohoto království českého jest, učiniti. Tak nám Pán Bůh pomáhaj i všickni světí.

[A i B]: Tento nápis má teprv pod přísahou¹ položen býti takto:

Tuto přísahu^a král Ludvík J. Mt. slavné paměti učiniti ráčil panům, rytířstvu^b, vládkám, Pražanům, městům i vši obci království